

Pamięć o miejscach spoczynku profesorów poznańskiego Wydziału Leśnego w aplikacji mobilnej

Mateusz Wiśniewski, Konrad Kupajczyk, Michał Rybicki, Jarosław Szaban

Abstrakt. Kultuwanie pamięci o zmarłych wykładowcach jest ważnym elementem budowania tożsamości środowiska akademickiego. Z uwagi na zbliżające się obchody stulecia uniwersyteckich studiów leśnych w Poznaniu, a także stulecia Koła Naukowego Leśników, stworzono aplikację mobilną, pozwalającą na odnajdowanie grobów profesorów pracujących niegdyś na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego, a w późniejszym okresie w Wyższej Szkole Rolniczej, Akademii Rolniczej i Uniwersytecie Przyrodniczym. Aplikacja zawiera informacje pozwalające na łatwe odnalezienie grobu oraz podstawowe dane o zmarłej osobie.

Słowa kluczowe: nekrologia, jubileusz, pamięć, dziedzictwo

Abstract. The Memory of graves of deceased professors of Poznań Forestry Faculty in a mobile application. The memory of deceased professors, lecturers and scientists plays an important role in creating academic identity. Celebrating a century of Forestry Studies and Forestry Students Association allowed us to create a mobile application for finding graves of deceased professors of Forestry Faculty of the University in Poznań, later called Higher School of Agriculture, Agricultural University, and finally – Poznań University of Life Sciences. The application will help you find the graves and information about the deceased.

Key words: obituary, anniversary, memory, heritage

Wstęp

Non omnis moriar – ta znana łacińska maksyma bardzo często przywoływana jest jako inskrypcja na nagrobkach i pomnikach poświęconych zmarłym. W kulturze polskiej opieka i pamięć o miejscach pochówku ma długą i piękną tradycję (Strycka 2017). Z okazji różnych uroczystości i rocznic składane są kwiaty i zapalane znicze na grobach znanych osób. Bardzo często jednak odnalezienie grobu konkretnej osoby jest niełatwe, a niekiedy wręcz niemożliwe. Popularne wyszukiwarki grobów umożliwiają wprawdzie odnalezienie miejsca pochówku konkretnej osoby, ale pod warunkiem, że znamy podstawowe dane takie jak data narodzin lub data śmierci. Jednak nawet, gdy znamy precyzyjne dane osoby, której nagrobka poszukujemy, pojawia się problem czy wyszukiwarka wskazuje na pewno tę osobę o którą nam chodzi. Największy problem pojawia się w przypadku osób o popularnych nazwiskach (np. Kowalski, Nowak, Szymański). Jako przykład posłużyć tutaj może próba odnalezienia (na wyszukiwarce: www.poznan.pl/mim/necropolis/) grobu śp. prof. Stanisława Szymańskiego. Na cmentarzu Junikowskim w Poznaniu pochowanych jest kilkadziesiąt osób o tym samym nazwisku i imieniu.

W opracowaniach monograficznych prezentujących sylwetki poznańskich profesorów leśników odnaleźć można często informację, gdzie – na jakim cmentarzu dana osoba została pochowana (Meixner i Magnuski 1995, Borczyński 1997, Gwiazdowicz i Wiśniewski 2017, Wiśniewski i in. 2013). Jednak brak dokładnej lokalizacji, często uniemożliwia odnalezienie grobu.

Warto wspomnieć, że poszukiwania miejsc pochówku poznańskich leśników mają długą i piękną tradycję. Jednym z największych sukcesów w ostatnich latach jest odnalezienie miejsca pochówku śp. profesora Ryszarda Biehlera (ryc. 1). Profesor Ryszard Biehler był wybitną postacią w polskim leśnictwie okresu międzywojennego. Pełnił między innymi funkcję pierwszego Dziekana Wydziału Leśnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (Grzywacz 2008). Z zachowanych informacji wynikało, że grób profesora znajduje się w Balingródku na Litwie (Noniewicz 2002). Dzięki relacjom ostatnich żyjących świadków udało się odnaleźć i odrestaurować grób, w którym pochowany jest prof. Biehler (Kowalkowski in. 2017, Szaban i in. 2017).

Ryc. 1. Odnalezione miejsce pochówku prof. Ryszarda Biehlera. Z lewej stan we wrześniu 2015 r., na zdjęciu widoczni: Janina Maculewicz, Jarosław Szaban, Mateusz Modrzejewski i Wojciech Kowalkowski. Z prawej – stan po renowacji w lipcu 2016 r. (fot. J. Szaban)

Fig. 1. The found grave of professor Ryszard Biehler. On the left – state in September 2015, on the picture: Janina Maculewicz, Jarosław Szaban, Mateusz Modrzejewski and Wojciech Kowalkowski are visible. On the right – state after renovation in July 2016

Studenci z Koła Naukowego Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu od wielu lat opiekują się grobami zmarłych profesorów. Chęć udokumentowania i zarchiwizowania miejsc pochówku poznańskich profesorów – leśników była bezpośrednim powodem powstania aplikacji pomocnej przy poszukiwaniach grobów.

Potrzeba powstania aplikacji

Pierwszym krokiem, który przedsięwzięto, było zbadanie zasadności stworzenia aplikacji. W tym celu przygotowano ankietę, która stanowiła wyznacznik mówiący, czy istnieje oczekiwanie społeczne na tego typu działanie. Ankiety zostały przeprowadzone wśród studentów, wykładowców oraz absolwentów – leśników, którzy byli związani w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku z Kołem Naukowym Leśników Wydziału Leśnego UP

w Poznaniu. Przed respondentami postawiono trzy pytania, na które można było odpowiedzieć „tak”, „nie” lub „nie wiem”.

Pytania brzmiały:

1. Czy aplikacja, która doprowadzi absolwentów do grobów wykładowców jest potrzebna?
2. Czy Pan/Pani będzie korzystał/a z tej aplikacji?
3. Czy aplikacja ma być dostosowana do konkretnego systemu operacyjnego w smartfonie?

Wśród grona ankietowanych pięćdziesięciu studentów, czterdziestu sześciu opowiedziało się za potrzebą stworzenia aplikacji, a czterech uznało, że jest to niepotrzebne. Dwudziestu ośmiu studentów zadeklarowało, że skorzysta z aplikacji, natomiast dwudziestu dwóch uznało, że tego nie zrobi. Trzydziestu studentów uznało, że aplikacja powinna być dostosowana do konkretnego systemu, a dwudziestu nie widziało takiej potrzeby.

Ankieta przeprowadzona wśród wykładowców dostarczyła odmiennych wyników. Spośród dwudziestu wykładowców wszyscy opowiedzieli się za potrzebą stworzenia aplikacji. Osiemnastu z dwudziestu stwierdziło, że z niej skorzysta. Jedynie cztery osoby opowiedziały się za dostosowaniem aplikacji do konkretnego systemu, szesnastu respondentów sprzeciwiło się temu pomysłowi.

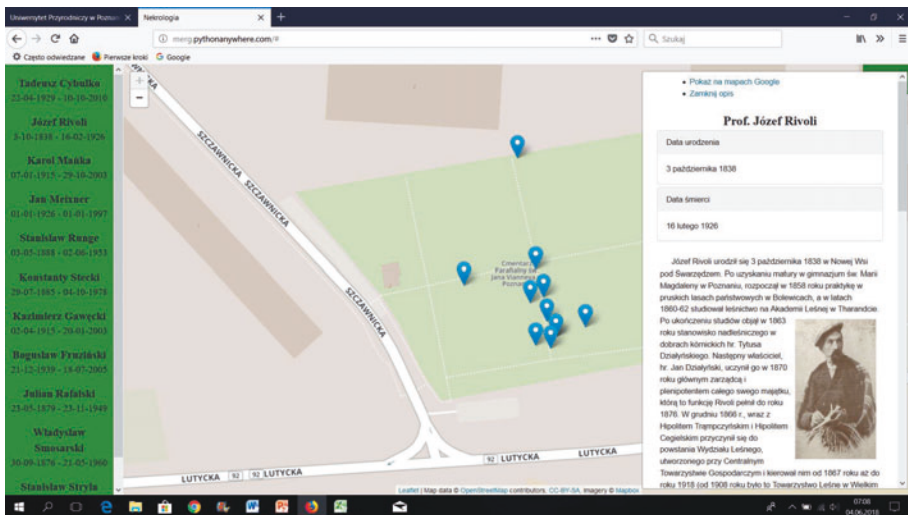
W grupie leśników – absolwentów związanych z Kołem Naukowym Leśników wyniki przedstawiają się następująco: czterdziestu pięciu respondentów opowiedziało się za potrzebą stworzenia aplikacji, a dwóch nie widziało takiej potrzeby. Zbliżony wynik uzyskano w odpowiedzi na pytanie, czy respondent będzie korzystał z aplikacji; czterdzięści cztery osoby odpowiedziały „tak”, a trzy osoby odpowiedziały „nie” na zadane pytanie. W trzecim pytaniu uzyskano wynik: trzydziestu dziewięciu respondentów przeciwko dostosowaniu aplikacji do konkretnego systemu, a ośmiu za takim rozwiązaniem (tab. 1).

Tab. 1. Wyniki przeprowadzonych ankiet na temat zasadności utworzenia aplikacji
Table 1. Results of the questionnaire survey on expedience of creation of the application

Pytanie	Studenci			Wykładowcy			Absolwenci		
	Tak	Nie	Nie wiem	Tak	Nie	Nie wiem	Tak	Nie	Nie wiem
Czy aplikacja, która doprowadzi do grobów wykładowców jest potrzebna?	46	4	0	20	0	0	45	2	0
Czy Pan/Pani będzie korzystał/a z tej aplikacji?	28	22	0	18	2	0	44	3	0
Czy aplikacja ma być dostosowana do konkretnego systemu operacyjnego w smartfonie?	30	20	0	4	16	0	8	39	0

Działanie aplikacji

W odpowiedzi na uzyskane wyniki ankiety, stworzono aplikację w wersji przeglądarkowej. Respondenci często zwracali uwagę, że będzie to najbardziej uniwersalne i praktyczne rozwiązanie. Tworzenie aplikacji rozpoczęło się w ostatnim kwartale 2016 roku i obejmowało odszukiwanie grobów oraz ich lokalizowanie za pomocą Global Positioning System. Następnie dane zostały przetworzone i zamieszczone na oficjalnej stronie internetowej Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (ryc. 2).

Ryc. 2. Wersja robocza aplikacji umożliwiającej odnalezienie miejsca pochówku zmarłych profesorów Wydziału Leśnego UP w Poznaniu. Stan w czerwcu 2018

Fig. 2. The draft of application for searching graves of deceased professors of the Forestry Faculty, University of Life Sciences in Poznań. State of art in June 2018

Aplikacja oprócz możliwości odnalezienia i dościa do grobu umożliwia również odczytanie podstawowych informacji o osobie. Informacje te będą w przyszłości uzupełniane i modyfikowane.

Podsumowanie

Potrzeba zarchiwizowania i zebrania w jednym miejscu informacji o miejscach pochówku poznańskich profesorów – leśników potwierdzona została wynikami przeprowadzonych ankiet. Aplikacja stworzona została nie tylko na potrzeby studentów z Koła Naukowego Leśników, lecz korzystać z niej będą wszyscy zainteresowani. Piszący te słowa mają głębokie przekonanie, że na wielu kierunkach i wydziałach mogłyby powstać podobne projekty dokumentujące miejsca pochówku ich profesorów.

Literatura

- Borczyński M. 1997. Almanach Polskich Leśników Kombatantów. Wyd. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie: 1-597.
- Grzywacz A. (red.) 2008. Od Szkoły Szczególnej Leśnictwa do Wydziału Leśnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Wyd. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.
- Gwiazdowicz D., Wiśniewski J. 2017. Profesor Wiesław Szczerbiński 1900-1972. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: 1-162.
- Kowalkowski W., Szaban J., Modrzejewski M. 2017. Profesor Ryszard Biehler – postać pamięci przywrócona. Przegląd Leśniczy 5/2017: 8-10.

- Meixner J., Magnuski K. 1995. Zeszyt jubileuszowy Wydziału Leśnego. 125-lecie studiów rolniczych w Wielkopolsce, 75-lecie akademickich studiów rolniczych i leśnych w Poznaniu. Wyd. Akademii Rolniczej: 1-203.
- Noniewicz Cz. 2002. Za Wilnem. Wyd. Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. Bydgoszcz: 1-208.
- Strycka E. 2017. In Memoriam. Pamięci profesorów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu pochowanych na miejscowym cmentarzu parafii św. Jana Marii Vianneya. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: 1-188.
- Szaban J., Kowalkowski W., Modrzejewski M., Talaśka A. 2017. Historia poszukiwań miejsca pochówku profesora Ryszarda Biehlera. 2017. Przegląd Leśniczy, 6-7/2017: 20-21.
- Wiśniewski J., Gwiazdowicz D., Korpikiewicz H., Nawrot J. 2013. Profesor Bohdan Kielczewski 1912-1998. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: 1-184.

**Mateusz Wiśniewski¹, Konrad Kupajczyk¹,
Michał Rybicki¹, Jarosław Szaban²,**

¹ Sekcja Historii Leśnictwa Koła Naukowego Leśników

² Katedra Użytkowania Lasu

Wydział Leśny, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

mateusz.wi200@gmail.com

szaban@up.poznan.pl